

OBSAH

O autorech	XI
Předmluva	XVII

ČÁST I Koexistence práva EU a ústavních systémů členských států (především ústavního systému ČR)	1

1 Vztah normotvorné právní moci Evropské unie a ústavněprávní suverenity České republiky	3
1.1 Výchozí premisy	3
1.2 Výchozí klasifikace zdrojů práva Evropské unie a možná jejich charakteristika	5
1.3 Koncept vertikálního rozdělení působnosti v systému EU, vliv modelu na normotvornou a rozhodovací činnost jejích orgánů, jakož i zvláštnosti realizace vybraných oblastí působnosti EU	7
1.4 K povaze normotvorné činnosti orgánů tzv. institucionálního rámce Evropské unie	9
1.5 Exkluzivita Soudního dvora Evropské unie jako kvazi federativního („nejvyššího“ či „ústavního“, dokonce „nejvyššího správního“, a nejen „mezinárodního“?) soudu	12
1.6 Vztah právních mocí (EU a členského státu EU) a možný vliv členství na jejich ústavní suverenitu	13
1.7 Lidskoprávní segment práva Evropské unie (paralela se systémem Rady Evropy?), vztah soudních systémů, součinnost v oblasti justice ...	14
1.8 Právní konstrukt tzv. občanství Evropské unie a unijní politická práva ..	18
1.9 Teritoriální aspekty územní suverenity Evropské unie a jejich vztah k územní suverenitě členských států	19
1.10 Závěr	20
2 Vliv Evropské unie na ústavněprávní postavení České národní banky v souvislosti s problematikou bankovní unie	23
2.1 Úvod	23
2.2 Vývoj ústavněprávního postavení ČNB	24
2.3 Bankovní unie a její dopady na ČNB	31
2.4 Závěr	38

3	Od vyjednávání po soudní rozhodnutí	39
3.1	Úvod	40
3.2	„Legislativní expres, který se řítí Evropou“	41
3.3	Legislativní proces Evropské unie a jeho návaznost na vnitrostátní rovinu	42
3.3.1	Organizační pravidla spojená se zapojením České republiky do vyjednávání o předpisu EU	44
3.3.2	Monitoring legislativních dopadů ve stadiu návrhu předpisu EU	45
3.3.3	Pokyny pro vyjednávání z hlediska budoucí implementace předpisu EU	45
3.3.4	Finalizace textu návrhu předpisu EU před jeho publikací	50
3.4	Organizačně-technické mechanismy kontroly provádění práva EU	51
3.4.1	Informační systém pro aproximaci práva (ISAP)	51
3.4.2	Informování vlády a Výboru pro Evropskou unii na pracovní úrovni	52
3.4.3	Zajištění implementace předpisu Evropské unie z hlediska včasnosti, plánování budoucí implementace a výkaznictví ve formě srovnávacích tabulek	54
3.5	Mechanismy kontroly provádění práva EU z hlediska věcně správné implementace a úskalí spojená s kvalitou legislativy EU	57
3.5.1	Organizační pravidla týkající se tvorby českých implementačních předpisů	57
3.5.2	Posuzování slučitelnosti	61
3.5.3	Úskalí vnitrostátní implementace související s formálními i obsahovými charakteristikami předpisů EU	62
ČÁST II Vybrané aspekty evropského správního práva		65
4	Financování televize a rozhlasu veřejné služby ve světle unijního práva	67
4.1	Úvod	67
4.2	Česká televize a Český rozhlas jako média veřejné služby	68
4.3	Unijní úprava financování vysílání veřejné služby	71
4.3.1	Tzv. Amsterodamský protokol	71
4.3.2	Sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejnoprávní vysílání	72
4.3.3	Směrnice o audiovizuálních mediálních službách	75
4.4	Vnitrostátní právní úprava financování České televize a Českého rozhlasu	77
4.4.1	Zákon o České televizi	77
4.4.2	Zákon o Českém rozhlasu	78
4.4.3	Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích	79

4.4.4	Kodexy České televize a Českého rozhlasu	80
4.5	Závěr	84
5	Whistleblowing z pohledu české a evropské legislativy a judikatury	85
5.1	Úvod	85
5.2	Whistleblowing – pojem a charakteristické rysy	86
5.2.2	Kritéria pro poskytnutí ochrany oznamovatelům	91
5.2.2.1	„Kanály“ použité k učinění oznámení, resp. jejich pořadí	92
5.2.2.2	Pravost (autenticita) oznamovaných informací	93
5.2.2.3	Dobrá víra oznamovatele, resp. motiv oznámení	93
5.2.2.4	Veřejný zájem na zveřejněných informacích	94
5.2.2.5	Újma způsobená oznámením informací	96
5.2.2.6	Závažnost a dopady sankce, resp. odvetných opatření na oznamovatele	96
5.3	Závěr	97
6	Dopady práva Evropské unie na správní trestání v České republice	99
6.1	Úvod	99
6.2	Správní trestání v České republice	100
6.3	Aplikace práva Evropské unie na správní trestání	102
6.4	K primárnímu právu Evropské unie ve vztahu ke správnímu trestání	103
6.4.1	Listina základních práv Evropské unie	104
6.4.2	Obecné právní zásady práva Evropské unie	105
6.5	K sekundárnímu právu Evropské unie ve vztahu ke správnímu trestání	106
6.5.1	Nařízení Evropské unie	106
6.5.2	Směrnice Evropské unie	106
6.5.3	Úmluvy Evropské unie	107
6.6	Vztah Rady Evropy a Úmluvy o lidských právech a základních svobodách ke správnímu trestání	108
6.7	Tvorba skutkových podstat přestupků s ohledem na právo Evropské unie	111
6.7.1	Výklad práva Evropské unie	113
6.8	Závěr	116
ČÁST III	Vnitřní trh EU a politika ochrany hospodářské soutěže	117
7	Evropské pracovní právo a jeho průnik do vnitrostátního právního řádu ČR	119
7.1	Úvod	119
7.2	Stručný exkurz do vývoje evropské sociální politiky	120

7.3	Povaha sociální politiky v kontextu evropského práva a způsoby jejího provádění v členských státech	122
7.4	Právní úprava vybraných oblastí sociální politiky dle čl. 153 odst. 1 SFEU a jejich průnik do vnitrostátního právního řádu ČR	124
7.4.1	Oblast ochrany zdraví a bezpečnosti pracovníků dle čl. 153 odst. 1 písm. a) SFEU	125
7.4.2	Oblast pracovních podmínek dle čl. 153 odst. 1 písm. b) SFEU	131
7.4.3	Oblast ochrany pracovníků při skončení pracovního poměru dle čl. 153 odst. 1 písm. d) SFEU	135
7.5	Závěr	137
8	Evropský prostor pro zdravotní data (EHDS) z pohledu práv pacientů – příležitost, nebo riziko?	139
8.1	Co je to EHDS?	139
8.2	Primární využití dat a možnosti pacientů	141
8.4	Závěr	149
9	(Ne)diskriminace zaměstnance na základě náboženských projevů dle Soudního dvora Evropské unie	151
9.1	Úvod	151
9.2	Exkurz do vybraných rozsudků Soudního dvora Evropské unie v oblasti diskriminace zaměstnance na základě náboženského vyznání	153
9.3	Zásada zákazu diskriminace na základě náboženského vyznání a jeho projevu v unijních a ústavněprávních souvislostech	157
9.4	Zásada zákazu diskriminace zaměstnance v pracovním právu	160
9.5	Závěr	164
10	Evropské právo hospodářské soutěže a jeho vliv na úpravu hospodářské soutěže v ČR se zaměřením na novelu zákona o ochraně hospodářské soutěže z r. 2023 podle směrnice ECN+	165
10.1	Úvod	166
10.2	Obecný přehled o vývoji vlivu soutěžního práva EU na formování vybraných aspektů soutěžního práva ČR	168
10.3	Implementace směrnice ECN+ v novele zákona o ochraně hospodářské soutěže z roku 2023	170
10.3.1	Mezinárodní spolupráce mezi soutěžními úřady členských zemí EU a Komisí	171
10.3.2	Shovívavost a narovnání, polehčující a přitěžující okolnosti, alternativní postupy	173
10.3.3	Dohody manipulující veřejné zakázky, vymezení některých pojmů	177
10.3.4	Utajení identity, důvěrné omezení zpřístupnění údajů ze spisu, důvěrné informace	178

10.3.5	Změny v dokazování – použití odposlechů, šetření na místě . . .	179
10.3.6	Změny v postihu přestupků, pořádkové a donucovací pokuty, výše pokut, promlčení	180
10.4	Implementace směrnice ECN+ v novele zákona o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže z roku 2023	181
10.5	Závěr	182
ČÁST IV Prostor svobody, bezpečnosti a práva		183
11	Institut <i>exequatur</i> v českém právu a právu EU aneb <i>Fide, sed cui fidas, vide</i>	185
11.1	Úvod	185
11.2	Institut <i>exequatur</i>	186
11.3	Historie <i>exequatur</i> v českém právu	186
11.4	Právní úprava ZMPS	189
11.5	<i>Exequatur</i> v právní úpravě EU a v mezinárodních smlouvách	190
11.5.1	Prohlášení vykonatelnosti v mezinárodních smlouvách	190
11.5.2	Nařízení Brusel I	191
11.5.3	Posun v hloubce vzájemné důvěry ve vybraných oblastech	191
11.5.4	Odstranění <i>exequatur</i> pro oblast aplikace nařízení Brusel I	194
11.5.5	Nařízení Brusel I bis	196
11.6	Závěr	197
12	Řízení o odepření uznání a výkonu rozhodnutí dle nařízení Brusel I bis ve smyslu práva EU a v českých procesněprávních souvislostech	199
12.1	Úvod	199
12.2	„Pár slov“ ke genezi nařízení Brusel I bis	200
12.3	Právní úprava uznávání a výkonu rozhodnutí dle nařízení Brusel I bis	202
12.4	Řízení o odepření uznání a výkonu rozhodnutí dle nařízení Brusel I bis	206
12.4.1	Důvody pro odepření uznání a výkonu rozhodnutí	207
12.4.2	Průběh řízení o návrhu na odepření uznání či výkonu rozhodnutí v dožádaném státě	219
12.5	Závěr	222
13	Migrační a azylová politika Evropské unie a legislativní aspekty volného pohybu pracovníků	225
13.1	Úvod	225
13.2	Charakteristika migrační a azylové politiky EU	226
13.3	Integrovaná politická reakce na krizi (IPCR)	228
13.4	Obecná úprava volného pohybu pracovníků	230
13.5	Změny a jejich důvody v migrační a azylové politice EU	232

13.6 Závěr	235
14 Proměny právní úpravy pobytu cizinců po vstupu do Evropské unie	237
14.1 Úvod	237
14.2 Vývoj úpravy migrace na unijní úrovni	240
14.2.1 Od ekonomického účelu pohybu osob po vznik unijního občanství	240
14.2.2 Úprava migrace ze třetích zemí jako nezbytné opatření prostoru svobody, bezpečnosti a práva	240
14.2.3 Shrnutí unijního vývoje právní úpravy migrace	243
14.3 Vliv unijního migračního práva na vnitrostátní úpravu pobytu cizinců ..	243
14.3.1 Vízová politika aneb co všechno může český zákonodárce upravit v oblasti krátkodobých pobytů (k čl. 77 SFEU)	243
14.3.2 Regulace dlouhodobých pobytů cizinců jako součást účinného řízení migračních toků (k čl. 79 SFEU)	245
14.3.3 Koncept volného pohybu osob jako počátek omezení suverenity státu (k čl. 21 SFEU)	247
14.4 Zrovnoprávnění rodinných příslušníků občana České republiky jako forma <i>gold-platingu</i>	249
14.5 Závěr	254
Závěr	257
Seznam použité literatury a zdrojů	258
Věcný rejstřík	274